

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. d)
Sociologie

Test 3

Profilul umanist din filiera teoretică.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

I. TETEL

(30 punct)

Îrja a vizgalapra az alábbi esetek helyes válaszának megfelelő betűt! Minden esetben csak egy helyes válasz van.

1. A család biológiai funkciója utal:
 - a. a házaspár utódainak a leszármazottak általi biztosítására
 - b. a rend fenntartása a család tagjai között, valamint azok és az idegenek között
 - c. az érzelmi egyensúly, amelyet minden emberi lény elsősorban a családban talál meg
 - d. a családtagok fizikai megélhetése ruházat, menedék és élelem beszerzése által
2. Az emberi jogok tiszteletben tartásának az elve a politikai rendszer jellemzője:
 - a. autoritárius
 - b. kommunista
 - c. demokratikus
 - d. totalitárius
3. A formális nevelés:
 - a. a baráti csoportokon belül végrehajtott tevékenységek
 - b. az oktatási rendszeren kívüli, önkéntességen alapuló tevékenységek
 - c. a család keretei között végrehajtott tevékenység
 - d. az iskolai intézményekben megvalósított oktatás
4. Az egyház intézmény:
 - a. teljes
 - b. társadalmi
 - c. gazdasági
 - d. politikai
5. A fiatalokri bűnözés a utal:
 - a. a közintézmények képessége a közrend biztosítására
 - b. az egyének motivációja a társadalmi normák és szabályok betartására
 - c. kiskorúak által elkövetett bűncselekményekre
 - d. a konformista viselkedések baráti körben való elismerésére
6. A társadalmi intézmény:
 - a. mindig az adott térben és időben behatárolt szervezet
 - b. egy kirándulásra induló baráti társaság
 - c. az utcán sétáló embercsoport
 - d. spontán tiltakozáson részt vevő emberek
7. Abban az esetben, amikor egy osztály tanulói azzal a céllal látogatnak az állatkertbe, hogy az állatok életéről minél több információt megtudjanak, akkor nevelésről beszélhetünk:
 - a. formális
 - b. informális
 - c. non-formális
 - d. iskolai

8. A demokratikus állam működésének az egyik alapelve:
- a társadalmi osztályok felszámolása
 - a vezető fölénye
 - a hatalommal való visszaélés
 - a hatalom átruházása szabad választással
9. A nem kormányzati szervezetek azt javasolják, hogy:
- a társadalmi jólét biztosítása érdekében szüntessék meg a közintézményeket
 - a saját alkalmazottai számára nyereséget termeljenek
 - a köz- vagy kollektív érdeket előmozdítsák
 - megkönnyítsék a bürokráciát
10. Egy viselkedés akkor válik bűncselekménnyé, amikor a cselekedet vagy a tett:
- a vallási normáknak ellentmond
 - a tagsági csoport szankcionálja
 - a törvény előírja és büntetéssel szankcionálja
 - a közvélemény szankcionálja

II. TÉTEL

(30 pont)

A. A bal oldali oszlopban a szocializációra vonatkozó fogalmakat soroltunk fel, a jobb oldali oszlopban pedig ezekre vonatkozó helyes állításokat számoztunk meg. Írja a vizsgalapra a bal oldali betűk és a jobb oldali számok közötti helyes megfeleléseket!

a. pozitív szocializáció	1. A társadalmi intergráció folyamatként jelenik meg, mint az emberi fejlődés és növekedés összege a társadalmi élethez való alkalmazkodás folyamatában.
b. negatív szocializáció	2. Ez egy hibásan kialakult viselkedés kijavítását jelenti, a társadalmi normák és értékek újratanulása alapján, a büntetéstől való félelem miatt.
c. reszocializáció	3. Antiszoциális viselkedésnek felel meg, amelynek következményei negatívak a többi tag számára.
d. szocializáció	4. A társadalom gazdasági értékeken és normákon alapuló szervezeti felépítésére utal.
	5. A proszociális viselkedésnek felel meg, amely magában foglalja: a segítő viselkedést, a barátságot, a bizalmat, az együttműködést, az interperszonális vonzalmat, a szimpátiát.

12 pont

B. Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget:

A család, az iskola és más társadalmi mikrocsoportok (utca, szomszédság, baráti társaságok) olyan életkörünyezeti helyszínek, amelyek különböző módon járulnak hozzá a gyermek fejlődéséhez. Mindezek viselkedése csakis a nevesített tényezők befolyásolásának konstellációjába ágyazva érthető meg. A család, mint nukleáris intézmény, az első olyan intézmény, amely merőben befolyásolja az ember fejlődését, annak teljes személyiségét.

Válaszoljon az alábbi kérdésekre az adott szöveg alapján:

- Fogalmazza meg a szöveg alapgondolatát. **2 pont**
- Magyarázzon meg, hozzávetőleg fél oldal terjedelemben, két olyan szociológiai fogalom közötti összefüggést, amelyre a fenti szöveg is utal. **10 pont**
- Fogalmazzon meg egy érvet, amellyel igazolja vagy cáfolja azt a feltevést, amely szerint az erőszakos cselekedetek a családban megtanulhatók. **3 pont**

4. Mutassa be személyes nézőpontját *az iskola szerepe a serdülőkori viselkedésbeli eltérések megelőzésében* tényre vonatkozólag. **3 pont**

III. TÉTEL

(30 pont)

Válaszoljon az összes alábbi kérdésre:

1. Pontosítsa a *társadalmi szerep* fogalmának a jelentését. **4 pont**
2. Nevesítse a *referenciacsoport* két jellemzőjét. **6 pont**
3. Emelje ki az *interjú* és a *kutatási módszer* fogalmak közötti összefüggést, egy fél oldalnyi, összefüggő szövegben, melyben e fogalmat sajátos szociológiai értelemben használja. **10 pont**
4. Szemléltesse egy konkrét példával azt a módot ahogyan a *csoporttagok kohéziója befolyásolja azok döntéseit*. **4 pont**
5. Indokolja meg, megközelítőleg tíz sorban az állítást, miszerint a *személy identitásának a kialakításához a virtuális kapcsolatok alkotóelemként szolgálhatnak*. **6 pont**